

under Overvejelse i Ministeriet, gør Udvalget ikke Indstilling“ (se Tillæg B. for 1904—05 Sp. 1669—72). Andragerne henviser i Aar til Ugebladet „Vort Folk“ Nr. 14, 16, 22, 27, 49, 50 og 51 for 1905 og Nr. 3 for 1906, der medfølge som Bilag, og anbefale Nedsættelsen af en Kommission til Behandling af det i Andragendet berørte Spørgsmaal.

Udvalget (med Undtagelse af *Marott*) foreslaar at henviser Andragendet til *Indenrigsministerens* Undersøgelse.

6. Fra 59 *Bestyrere og Bestyrerinder af private Realskoler* om et forøget Driftstilskud og et særligt Tilskud til Fripladser samt om, at Lærerancieneteten ved den private Realskole maa overføres til den offentlige Skole. (Indbragt den 13. Januar 1906 af Folketingsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds, *Sveistrup*).

Andragendet er saalydende:

I.

De stadigt vanskeligere Forhold, hvorunder de private Realskoler i de senere Aar arbejde, foranledige undertegnede til allerærbødigst at andrage om, at det maa blive taget under velvillig Overvejelse, hvorledes der ad Lovgivningens Vej kan træffes Foranstaltninger til at give disse Skoler rimeligere Vilkaar at arbejde under.

Efterhaanden som den offentlige Skole anvender stedse større Summer til Forbedring af Lærertilskud, Pensionsforhold o. s. v., har det ganske naturligt medført, at de private Skoler vanskeligere kunne knytte dygtige Lærerkrafter til sig og vanskeligere beholde dem. Til Skade for Undervisningen følger heraf en stedse hyppigere Skiften af Lærere, idet disse hurtigst muligt søge over til den offentlige Skole. De tilskyndes saa meget mere hertil, som forudgaaende Arbejde i den private Realskole ikke som ved de private Gymnasier giver Ancieneteten ved Overgang til den offentlige Skole, skønt denne utvivlsomt i høj Grad har Fordel af at modtage et Personale, der forud har nogen pædagogisk Uddannelse og Erfaring.

1. Skal der for alle Samfundsklasser uden Hensyn til pekuniær Evne være Adgang til frit Valg mellem den offentlige og den private Skole, vil dette kun kunne ske ved, at denne sidste gennem et meget betydeligt forøget Statstilskud faar lignende økonomiske Betingelser som den offentlige Skole for at fyldestgøre Nutidens pædagogiske Fordringer. Den maa ved et Driftstilskud kunne byde sit Lærerpersonele forsvarlige Lønninger, og den maa gennem særligt Tilskud til Fripladser i lige saa høj Grad som den offentlige Skole kunne optage ubemidlede Elever.

I Tilslutning til et fra Bestyrelserne for Den danske Realskole og Den danske Pigeskole i Juli 1905 indgivet Andragende om Forhøjelse af det hidtidige Statstilskud andrage vi derfor allerærbødigst om, at det saaledes forhøjede Tilskud maa fremtidig alene ydes som *Driftstilskud* — mindst 150,000 Kr. —, medens en ny Bevilling, svarende til $\frac{1}{4}$ af Skolernes samlede Indtægt ved Skolepenge, fremtidig gives alene til *Fripladser*. Vi henviser for dette sidste Punkts Vedkommende til medfølgende Bilag, hvori sammenlignelsesvis er anført, hvad der til andre Skolearter ydes i offentligt Tilskud.

2. Vi andrage endvidere om, at den Ancieneteten, som en Lærer erhverver sig ved den private Realskole, maa komme ham til Gode ved hans Overgang til en offentlig Skole (jfr. de for private Gymnasier gældende Regler).

II.

1. Den private Skole maa først og fremmest bæres af sin egen Elevegang. Den hverken kan eller bør opretholdes paa kunstig Maade alene ved Statstilskud. Den maa derfor kræve, at Statsskolen ikke begunstiges ekstraordinært ved Forrettigheder, der i sig selv virke som en Opfordring til overhovedet ikke at sætte Børn i private Skoler. Der sigtes herved bl. a. til den Ret, „Loven om højere Almenskoler“ (§ 11) giver Statens Almenskoler til at forlange en særlig Optagel-